

Sygn. akt V U 1003/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2016 r. w Kaliszu

odwołania E. Ś. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 5 lipca 2016 r. Nr (...)

w sprawie E. Ś. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 lipca 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje E. Ś. (1) emeryturę poczynając od dnia (...)**
- 2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz E. Ś. (1) kwotę 360,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

W dniu 12.05.2016 r. r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla E. Ś. (1).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 05.07.2016 r. w sprawie (...) odmówił E. Ś. (1) prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od decyzji z dnia 05.07.2016 r., w dniu 05.08.2016 r. E. Ś. (1) wniósł odwołanie, w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 02.11.1977 r. do 06.09.1992 r., od 09.03.1993 r. do 24.07.1994 r. i od 01.06.1996 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku ślusarza – konserwatora maszyn i urządzeń w Zakładach (...) w W., na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O.podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania E. Ś. (1).

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 25 lat, 2 miesiące i 3 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 02.11.1977 r. do 06.09.1992 r., od 09.03.1993 r. do 24.07.1994 r. i od 01.06.1996 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku ślusarza – konserwatora maszyn i urządzeń w Zakładach (...) w W..

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych w okresie od 02.11.1977 r. do 06.09.1992 r., od 09.03.1993 r. do 24.07.1994 r. i od 01.06.1996 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku ślusarza – konserwatora maszyn i urządzeń w Zakładach (...) w W..

Odwołujący w okresie od 02.11.1977 r. do 30.04.2000 r. zatrudniony był w Zakładach (...) w W. a następnie po przekształceniu w Zakładach (...) Sp. z o.o. w W.. Pracował na stanowisku ślusarza – konserwatora maszyn i urządzeń.

W dniu 31.07.2000 r. Zakłady (...) w W. wystawiły odwołującemu świadectwo pracy w szczególnych warunkach na okres od dnia 02.11.1977 r. do 06.09.1992 r., od 09.03.1993 r. do 24.07.1994 r. i od 01.06.1996 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku ślusarza – konserwatora maszyn i urządzeń. Powołano się na Wykaz A Dział VII poz. 1 punkt 12 Zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego. W świadectwie pracy z dnia 25.04.2000 r. wskazano za okres pracy od 02.11.1977 r. do 01.01.1996 r. stanowisko ślusarz, podobnie jak w świadectwie pracy z dnia 25.04.2000 r. za okres od 02.01.1996 r. do 30.04.2000 r. Stanowisko odwołującego jako ślusarz mechanik określono w kwestionariuszu osobowym. W karcie obiegowej zmiany z dnia 24.10.1977 r. określono stanowisko odwołującego jako robotnik transportu. W zakresie czynności wskazano stanowisko wózkacza płyt. W umowie o pracę z dnia 02.11.1977 r. wskazano stanowisko robotnik transportu – wózkarz. W angażu z dnia 20.03.1978 r. wskazano stanowisko ślusarz remontowy od dnia 01.04.1978 r. Podobnie w angażu z dnia 03.02.1983 r., 29.08.1983 r., 03.09.1984 r., 26.03.1985 r., 22.03.1985 r., 04.07.1985 r., 27.08.1985 r., 02.05.1986 r., 02.02.1987 r., 24.08.1987 r., 30.10.1987 r., 01.03.1988 r., 09.05.1988 r., 03.11.1988 r., 03.03.1989 r., 20.06.1989 r., 01.08.1989 r., 23.08.1989 r., 11.09.1989 r., 20.09.1989 r., 14.11.1989 r., 26.07.1990 r., piśmie z dnia 25.01.1996 r., angażu z dnia 15.01.1997 r., 18.02.1997 r., 18.07.1997 r., 13.11.1997 r., 22.04.1998r., 04.08.1998 r., 20.10.1999 r. Stanowisko ślusarz określono w angażu z dnia 04.01.1990 r., 30.05.1990 r., 02.10.1990 r., 31.01.1991 r., 25.02.1992 r., 28.05.1992 r., 01.03.1993 r., w piśmie z dnia 30.06.1993 r., angażu z dnia 23.02.1994 r., 21.09.1994 r., 29.09.1995 r., umowie o pracę z dnia 02.01.1996 r.

Zakłady (...) zajmowały się przetwarzaniem lnu, przerobem słomy lnianej na włókno i pakuły, wytwarzaniem płyt paździerzowych. Osoba zajmująca stanowisko ślusarza remontowego konserwatora maszyn i urządzeń zajmowała się wykonywaniem napraw w maszynach będących w ruchu: wentylatorów, pras, stacji zasypowych, mieszalników. Maszyny te to maszyny w procesie produkcji płyt paździerzowych. Odwołujący wykonywał pracę przy maszynach na produkcji płyt paździerzowych w pełnym wymiarze czasu pracy. Była to praca przy maszynach w ruchu. Prace wykonywane były w warunkach dużego zapylenia, wysokiej temperatury, hałasu, wyziewów klejów używanych do produkcji.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego, zeznania świadków H. W. i T. Z.)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział VII poz.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy obróbce surowców włókienniczych, natomiast w Dziale XIV punkt 25- prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace w szczególnych warunkach. W Wykazie A Dział VII poz. 1 punkt 12 Zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego, wskazano stanowisko konserwator maszyn i urządzeń. W powyższym Zarządzeniu wymieniono także Dział XIV poz. 25 - prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace w szczególnych warunkach.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie nie istnieje. Wystawił mu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w spornych okresach.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast

w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy. Świadectwo powyższe zawiera formalne błędy, jednakże odpowiada stanowi faktycznemu, czyli dokumentuje pracę odwołującego w szczególnych warunkach.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach w okresie od 20.03.1978 r. do 06.09.1992 r., od 09.03.1993 r. do 24.07.1994 r. i od 01.06.1996 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku ślusarza – konserwatora maszyn i urządzeń. Wykonywał prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace w szczególnych warunkach.

Odwołujący wykazał okres ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 kpc.